

Michal Valent
3.10.2014

Prof. MUDr. Michal Valent, DrSc. – 85 ročný

Dňa 3. októbra si doživotný čestný vedecký sekretár Slovenskej gynekologicko-pôrodnicej spoločnosti profesor Michal Valent pripomenul svoje 85. narodeniny.

Narodil sa v Lutile, v malebnej stredoslovenskej dedinke pri Svätom Križi nad Hronom, pod Kremnickými horami. Pochádza zo sedemdesiatej rodiny chudobného maloroľníka. Prirodzené prostredie, práca v pôdohospodárstve ho naučila skromnosti, zodpovednosti, dôslednosti a vytrvalosti.

Stredoškolské i vysokoškolské štúdium mu umožnila otcova bezdetná sestra, ktorá žila v Bratislave – Petržalke. Do Bratislavy prišiel 1. septembra 1939 ako 10 ročný a tu, malý študent, prežil aj celú druhú svetovú vojnu. Do I. štátneho slovenského gymnázia na Grösslingovej ulici prichádzal denne cez nemecko-slovenskú hranicu.

Zmaturoval v roku 1948 a pokračoval v štúdiu na Lekárskej fakulte Slovenskej univerzity, kde promoval v decembri 1953. Počas lekárskeho štúdia pracoval na niektorých klinických pracoviskách ako pomocná vedecká sila u profesora Svetozára Štefánika na Ženskej klinike.

Po promócii začal pracovať ako sekundárny lekár na novootvorenej II. ženskej klinike Lekárskej fakulty Univerzity Komenského na Šulekovej ulici v Bratislave u prednostu profesora Aurela Hudcoviča. Tam absolvoval špecializačné štúdium I. a II. stupňa zo ženského lekárstva. Dňom 1. januára 1957 sa stal odborným asistentom. Aktívne sa podieľal na budovaní II. ženskej kliniky, ktorá sa za plnej prevádzky prestavovala a nadstavovala. V rokoch 1960 – 1961 pracoval ako starší sekundárny lekár na Gynekologicko-pôrodnickom oddelení na Bezručovej ulici 3 v Bratislave pod vedením docenta Vojtecha Klimenta. V rokoch 1961 – 1963 bol zástupcom primára Ženského oddelenia OÚNZ Bratislava – vidiek v Bratislave na Partizánskej ulici.

V decembri roku 1963 začal pracovať ako vedecký pracovník Parazitologického ústavu Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave pod vedením profesora Vršanského a docenta Čatára. Neskôr získal ďalšiu odbornú špecializáciu v odbore lekárska parazitológia a absolvoval viaceré zahraničné študijné pobyty, dokonca aj v ďalekej Indii.

Počas pôsobenia na ženských oddeleniach sa okrem liečebno-preventívnej činnosti venoval pedagogickým povinnostiam, výučbe gynekológie a pôrodnictva. Podieľal sa na vedeckovýskumnej činnosti a svoje výsledky prednášal a publikoval. Vo funkcii vedeckého pracovníka Parazitologického ústavu sa okrem základnej parazitologickej problematiky intenzívne venoval štúdiu problematiky urogenitálnej trichomoniázy. V období rokov 1982 až 1995 vykonával funkciu riaditeľa Parazitologického ústavu.

Intenzita jeho vedeckej činnosti sa odráža v počte takmer 360 vedecko-odborných prednášok a do 350 publikácií z parazitologickej problematiky v gynekológii a pôrodnictve. Obhájil kandidátsku, habilitačnú a dizertačnú prácu veľkého doktorátu. V roku 1988 bol menovaný univerzitným profesorom pre lekársku parazitológiu a neskôr emeritným profesorom. Podieľal sa na výchove mladých vedeckých pracovníkov a viacerí aj zahraniční občania obhájili pod jeho vedením titul CSc. Bol predsedom Odborovej organizácie LF UK a z tejto funkcie bol členom fakultných a univerzitných inštitúcií.

Dovoľte mi, zaspomínať si na obdobia, ktoré profesora Valenta spájajú so začiatkami pôsobenia v Slovenskej gynekologicko-pôrodnickej spoločnosti...

Dňa 30. januára 1969 bola v hoteli Devín zakladajúca schôdza Slovenskej gynekologicko – pôrodnickej spoločnosti na tému „Sérologický konflikt v gynekológii“. Prítomní zvolili výbor Odbornej spoločnosti – predsedom sa stal profesor Ernest Dlhôš a profesor Bárdoš za vedeckého sekretára navrhol doktora Michala Valenta, prítomní ho zvolili a tým sa začala písať skoro štyri desaťročia trvajúca jubilentova úspešná anabáza vedeckého sekretára našej odbornej spoločnosti.

Pri tejto príležitosti by som rád vyzdvihol, že pán profesor sa vynikajúco osvedčil pri organizovaní významných domácich vedeckých podujatí i podujatí s medzinárodnou účasťou. Bol generálnym sekretárom viacerých sympózií a 37 rokov aktívne vykonával funkciu vedeckého sekretára Slovenskej gynekologicko-pôrodnickej spoločnosti, čím zachovával a udržiaval kontinuitu pri plnení poslania a udržaní tradície gynekologickej spoločnosti. Radi si pripomíname spoločných 14 rokov práce, keď ja ako prezident odbornej spoločnosti a jubilant ako vedecký sekretár sme často krát riešili spleť situácií. Vždy s porozumením, úctou, bez akéhokoľvek náznaku problému, prípadne hádky.

Určite si viacerí z vás, s menom pána profesora spájajú aj jeho otvorenú a priateľskú povahu, plnú srdečnosti a typického Valentovského strhujúceho optimizmu. Možno povedať, že aj vytrvalosť a jeho zmiernivosť občas aj s „prehrami“, patria k vlastnostiam pána profesora. Dobrá organizácia odbornej spoločnosti a opakované stretnutia pre riešenie odborných problémov na širšom fóre sú často tým, čo vytvára súdržnosť odbornej komunity. Takto chápanú organizátorskú prácu robil profesor Valent a vlastne ju robí doteraz, nepretržite. Dôkazom je „jeho klub“ Sapientia.

Rovnako sú významné i jeho ďalšie pôsobenia. Bol aktívnym funkcionárom Parazitologickej spoločnosti. Medzi parazitológov a laboratórnych pracovníkov priniesol novú priateľskú a otvorenú klinickú atmosféru. Bol zakladajúcim členom Slovenskej sexuologickej spoločnosti a jej prvým podpredsedom. Rovnako bol pri zakladaní Slovenskej spoločnosti pre plánované rodičovstvo a sexuálnu výchovu, kde bol zvolený za jej čestného predsedu.

Bol šéfredaktorom gynekologického časopisu „Praktická gynekológia“, ktorý vychádzal 16 rokov, ale svetová finančná kríza sa prejavila aj zánikom tohto časopisu.

Za úspešnú prácu obdržal najvyššie ocenenia lekárske spoločnosti ako aj zahraničné čestné členstvá.

Rovnako sú známe aj jeho odborné práce. Napríklad za monografiu „Urogenitálna trichomoniáza“ dostal najvyššie odborné ohodnotenie - Cenu Prezídia lekárskej spoločnosti Jana Evangelistu Purkyně. Vynikajúca bola aj knižná publikácia „Lekárska parazitológia“, ktorá získala mimoriadne vysoké ocenenie Zlatú medailu SLOVAK GOLDG 2009.

Profesor Valent sa zaslúžil o realizáciu viacerých pamätných medailí lekárske spoločnosti, fakulty a najmä Slovenskej zdravotníckej univerzity, tiež rektorských a fakultných insígnií.

Za svoju všestrannú angažovanosť dostal profesor Valent mnohé ocenenia - najvyššie štátne vyznamenanie prezidenta Slovenskej republiky, Rad Ľudovíta Štúra I. triedy, za úspešnú činnosť v oblasti gynekológie, pôrodnictva a lekárskej parazitológie.

Je známe, že udržuje priateľské kontakty s našimi významnými výtvarnými a inými umelcami, je pravidelným návštevníkom vernisáží a výstav. Rovnako je vzácné aj ocenenie tzv. „Identifikačný kód Slovenska“, ktoré jubilant získal ako druhý lekár v poradí (prvým oceneným lekárom bol minulý rok ocenený Karol Kapeller). Toto ocenenie získal pán profesor Valent v uplynulú sobotu.

Rád by som zdôraznil aj široký rozhľad a výbornú pamäť, ktorú pán profesor zúročoval v Kabinete histórie a medicíny na Slovenskej zdravotníckej univerzite, čím sa zaslúžil o obohatenie slovenskej medicínskej historiografie pozoruhodnými publikáciami. V spoluautorstve vyšli knihy – Univerzitný profesor Ernest Dlhoš; - profesor Ján Ležovič a profesor Dionýz Dieška. V roku 2013 v spoluautorstve vydali úspešnú publikáciu MICHAL VALENT „Priatelia moji, bol to iný čas...“.

Medzi trvalé záľuby profesora Valenta, ktorým venuje väčšinu voľného času, patrí predovšetkým výtvarné umenie. K tejto záľube sa dostal ešte na začiatku sedemdesiatych rokov. Vďaka priateľom, milovníkom výtvarného umenia, začal chodiť na vernisáže výstav a do ateliérov akademických maliarov a sochárov. Priateľské vzťahy udržuje aj so spisovateľmi, novinármi, hercami, recitátormi a mnohými inými vzácnymi umelcami.

Profesor Valent má rád spoločnosť, kultivovanú zábavu pri dobrom víne. Vždy patrí medzi vítaných hostí, práve vďaka svojmu gentlemanskému správaniu a preň charakteristickému Valentovskému humoru a smiechu nikdy nepokazil žiadnu zábavu.

Jubilant je hrdý a veľmi vysoko oceňuje Čestné občianstvo, ktoré mu udelila rodná obec Lutilla k 75. narodeninám. Na svojich rodákov nezabúda.

Pre rozvíjanie uvedených, ale aj ďalších aktivít našiel profesor Valent väčší časový priestor aj vďaka rodinnému zázemiu a porozumeniu svojej manželky Marty, rod. Štefancovej, odbornej lekárky v odbore dermatovenerológia a mykológia, Bola jeho mnohoročná spolupracovníčka. V roku 1961 prišla na svet dcéra Michaela a v roku 1969 syn Martin - gynekológ.

Profesor Michal Valent prežil čínorodý život, plný obetavej práce a pomoci, dávaním nádeje tým, ktorí ju potrebovali, svedomitou a trpezlivosťou k pacientom, ktorým aj svojim optimizmom prinavracal radosť a zmysluplnosť života.

Jeho veselá letora a ochota pomáhať ako aj uvedomenie si, že hnacím motorom pokroku je odborný rast jednotlivcov a celej odbornej pospolitosti, ho viedli k tomu, že venoval veľkú časť svojho voľného času rozvoju Slovenskej gynekologicko-pôrodnickej spoločnosti.

Profesor Valent, medzi priateľmi Miško, má okrem iných jednu vzácnu vlastnosť. Dokáže oživiť nádej, dokáže povzbudiť. Jeho smiech a s humorom riešené situácie mu v živote pomáhali presvedčať aj skeptikov, že aj zajtra vyjde slnko.

S profesorom Valentom ma spája veľa rokov najužšia a bez konfliktná spolupráca, čo si nesmierne cením a za čo si ho vážim a obdivujem. I dnes, ako doživotný čestný vedecký sekretár spoločnosti zostáva strážcom poslania Slovenskej gynekologicko-pôrodnickej spoločnosti.

Na záver mi dovoľte vyznanie jubilanta

„Život som nežil preto, aby ma vyznamenávali, ale usiloval som sa ho žiť tak, aby bol hodný mojej vlastnej spokojnosti, že som nepremárnil ani jednu chvíľu svojho života, že som sa nespreneveril vlastnému svedomiu a ľudskosti. K tomu pridávam lásku k svojmu rodisku a najmä milovanému Slovensku. Tu spočiniem, a rád by som to urobil vo viere, že všetko čo som mohol som dokázal. Úprimne sa čudujem, čo všetko sa zmestilo do môjho života. Možno aj preto, že som sa nevyhýbal povinnostiam, ktoré život prinášal“.

prof. MUDr. Ján Štencl, CSc.

doživotný čestný prezident

Slovenskej gynekologicko-pôrodnickej spoločnosti SLS